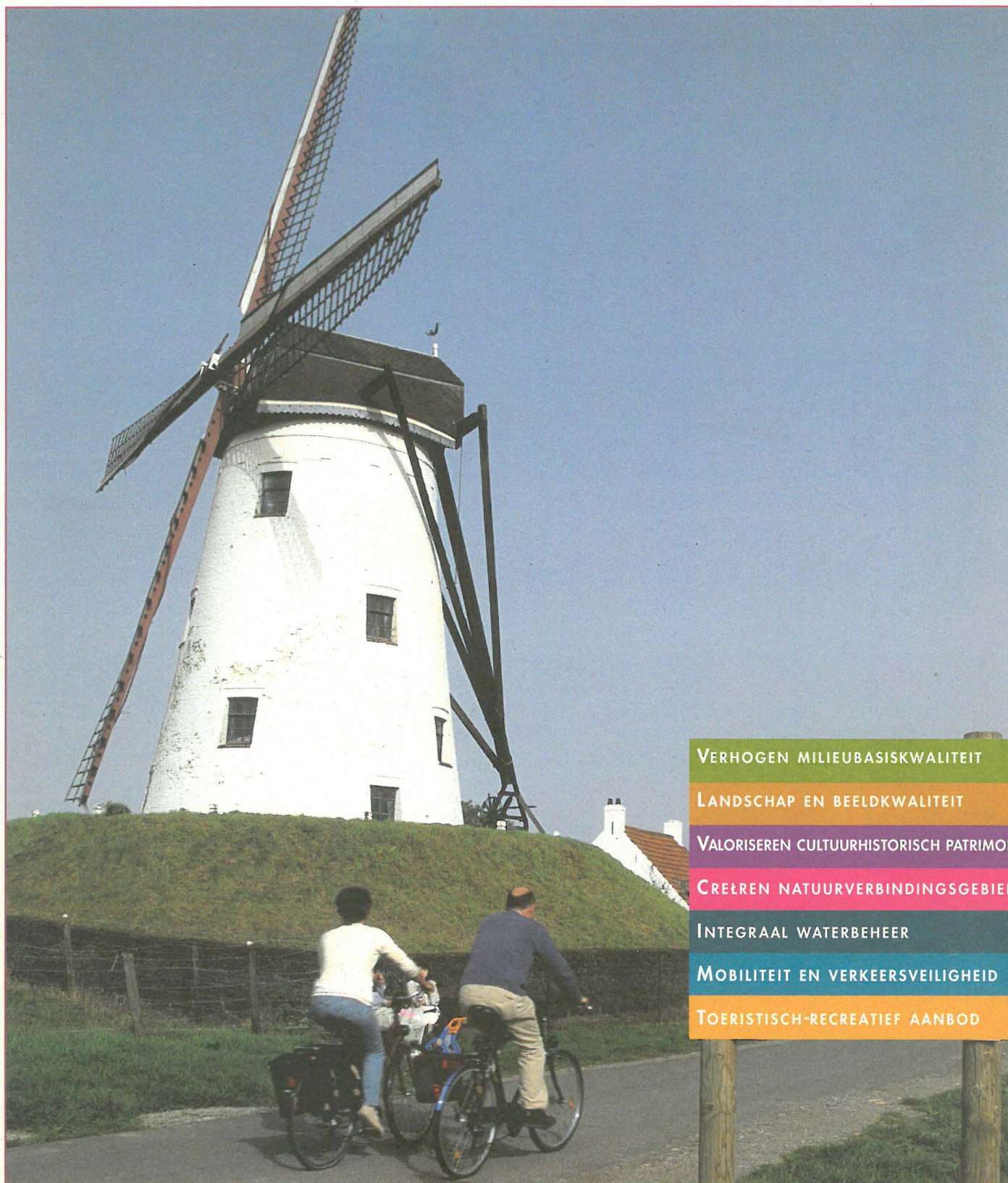

DE ZWINSTREEK, EEN TOERISTISCH-RECREATIEVE GEBIEDSVISIE

VERHOGEN MILIEUBASISKWALITEIT

LANDSCHAP EN BEELDKWALITEIT

VALORISEREN CULTUURHISTORISCH PATRIMONIUM

CREËREN NATUURVERBINDINGSGBIEDEN

INTEGRAAL WATERBEHEER

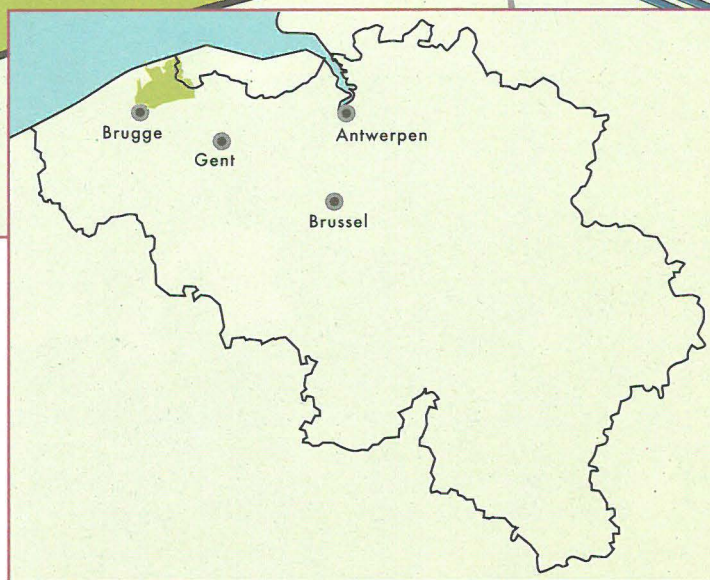
MOBILITEIT EN VERKEERSVEILIGHEID

TOERISTISCH-RECREATIEF AANBOD

↑ *STUDIEGEBIED 'DE ZWINSTREEK'*

→ *SITUERING ZWINSTREEK*

VOORWOORD

De Zwinstreek is één van de meest waardevolle polderlandschappen in de provincie West-Vlaanderen. In de landelijke omgeving van de gemeenten Brugge, Damme en Knokke-Heist zijn de natuur, de cultuurhistorische elementen en de landbouw sterk met elkaar verweven. Tal van bezienswaardigheden in o.a. Damme, Dudzele, Oostkerke, Hoeke, Lapscheure - en over de grens in Retranchement en Sluis - bieden voor de toerist en de recreant heel wat mogelijkheden voor een afwisselend bezoek en ontspannen verblijf in de streek.

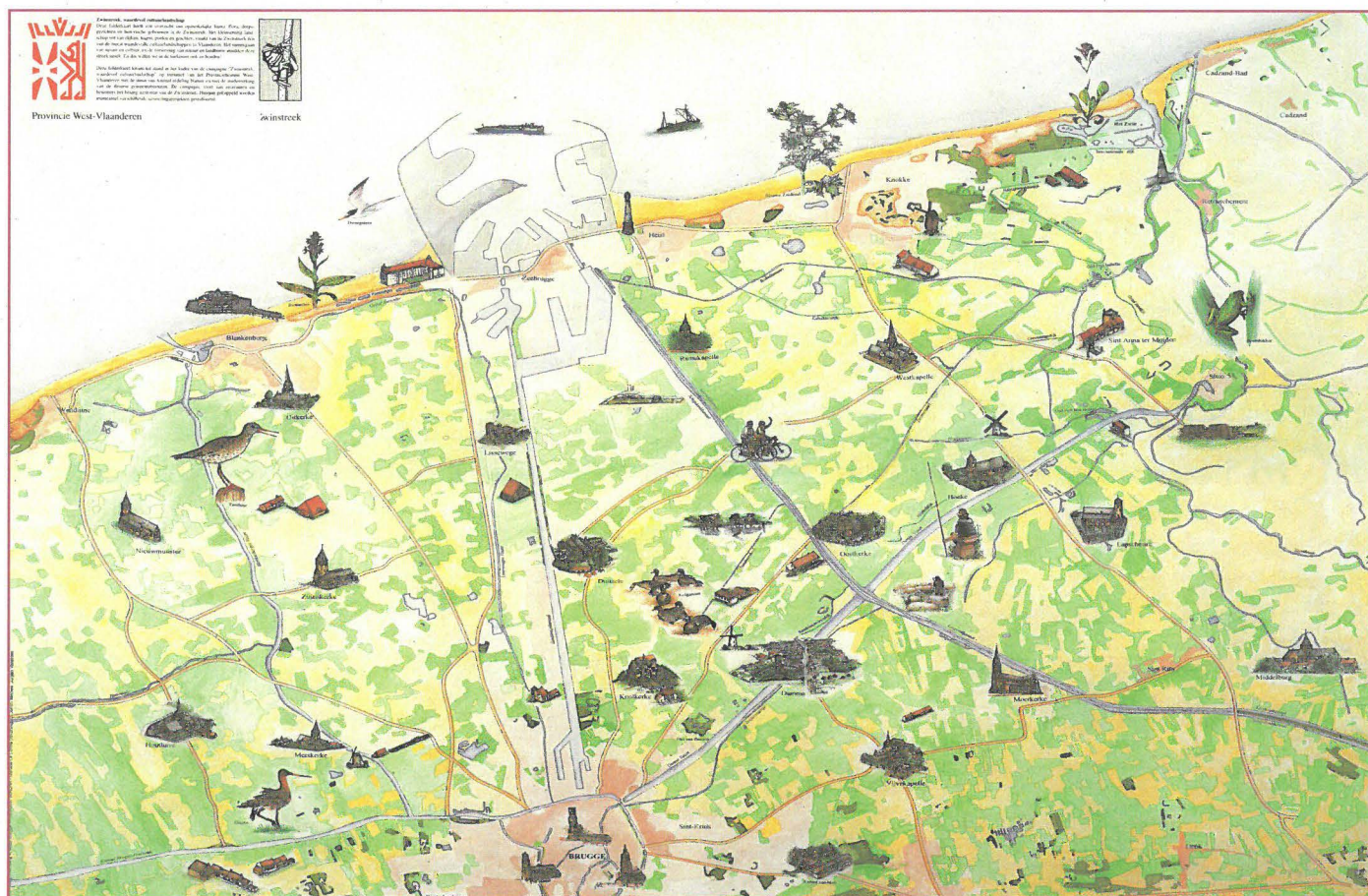
In de loop van het jaar 2000 en 2001 werkte de West-Vlaamse Vereniging voor Vrije Tijd vzw in opdracht van de provincie - en samen met de gemeenten en de polderbesturen - aan een toeristisch - recreatieve visie voor de streek. Met deze infobrochure wil het provinciebestuur West-Vlaanderen het studiedocument: 'De Zwinstreek, Een toeristisch - recreatieve gebiedsvisie' beknopt aan u voorstellen. In deze brochure staan de thema's aangegeven die in de studie aan bod kwamen. De krachtlijnen van de visie en de aanduiding van de aandachtsgebieden worden hier weergegeven.

De brochure bundelt eveneens een greep uit de mogelijke acties die de komende jaren - samen met de gemeentebesturen, de polderbesturen en de verenigingen uit de streek - concreet vorm kunnen krijgen.

Deze brochure is in de eerste plaats bedoeld voor alle openbare diensten en 'bestuurders' uit de streek, maar ook voor alle verenigingen en de geïnteresseerde burger. Elk kan op zijn terrein en binnen zijn mogelijkheden aan één of meerdere van de opgesomde acties meewerken.

Op die manier hopen we in de toekomst de sterkten van de streek meer in de verf te zetten. De toeristisch-recreatieve uitbouw van de streek verloopt hierdoor binnen een kader dat rekening houdt met de natuur- en landschapswaarden. Op die manier kan toerisme en recreatie een steentje bijdragen aan het respect voor wat was en voor wat er nu is en kan het ook mee helpen bouwen aan de sterkere identiteit voor de streek.

Het provinciebestuur wenst u in ieder geval veel leesgenot.

ONTSTAAN VAN DE ZWINSTREEK

In de vroege Middeleeuwen ontstond in het noorden van Vlaanderen na zware stormvloeden de Zwingeu. Deze geul verbond Brugge met de Noordzee via een aansluiting op de Reie. Ook in Zeeuws-Vlaanderen had de geul verschillende uitlopers. De hele kustvlakte was dooraderd met een krekensysteem en vormde één groot slikken- en schorregebied.

Vanaf de 11de eeuw voerde de mens een actieve strijd tegen het water: er werden dijken opgeworpen. Op die manier ontstond een uniek cultuurlandschap waarin landbouw, natuur en cultuurgeschiedenis verweven zitten. Later werd door doorgedreven dijkbouw ook actief land gewonnen op de zee. Het gevolg van deze inpoldering was echter de langzame dichtslibbing van het geulensysteem. Daardoor ontstond niet alleen een droger en veiliger gebied, Brugge verloor hiermee haar economisch belangrijk contact met de zee. Samen met de bedijking van de schorregebieden ontstonden ook de eerste ontwateringssysteem. Er werden kanalen en vaartjes gegraven. De dijken weerden niet alleen het zeewater, ze verhinderden ook de gemakkelijke afvoer van het water naar de zee. Een doordacht systeem van waterlopen en sluizen bood hiervoor een oplossing. Van de grote kustvlakte met slikken en schorren rest ons vandaag alleen nog het natuurgebied Het Zwin ter hoogte van Knokke en Cadzand (NL).

Het hele gebied waar de vroegere Zwingeu - en zijn vele vertakkingen - stroomde, noemen we vandaag de Zwinstreek. Bij het vroegere zeegat van het Zwin ligt vandaag het welbekende natuurgebied Het Zwin. Wegens de (internationale) natuurwaarden geniet Het Zwin een grote bekendheid. Maar de voormalige Zwingeu houdt een ruimere streek in de ban. De Zwinstreek is dus meer dan het Zwin alleen!

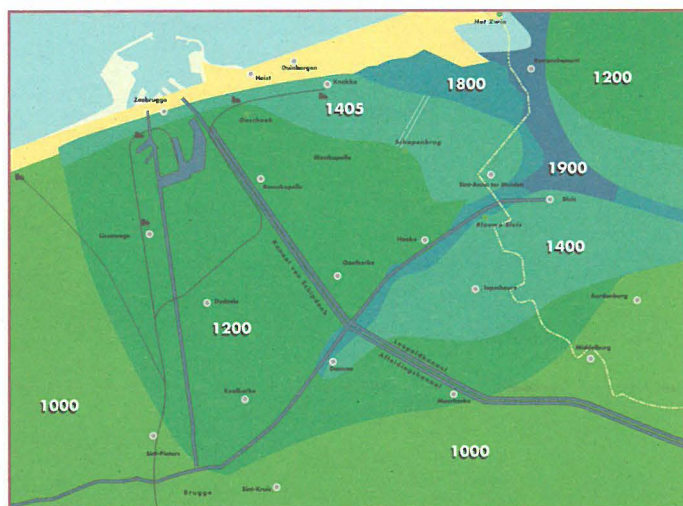
De rijke geschiedenis biedt tal van mogelijkheden voor de geïnteresseerde recreanten.

↑ KAART OUDE ZWINGEUL, VISSCHER 1640

↓ INDIJING VAN DE ZWINSTREEK

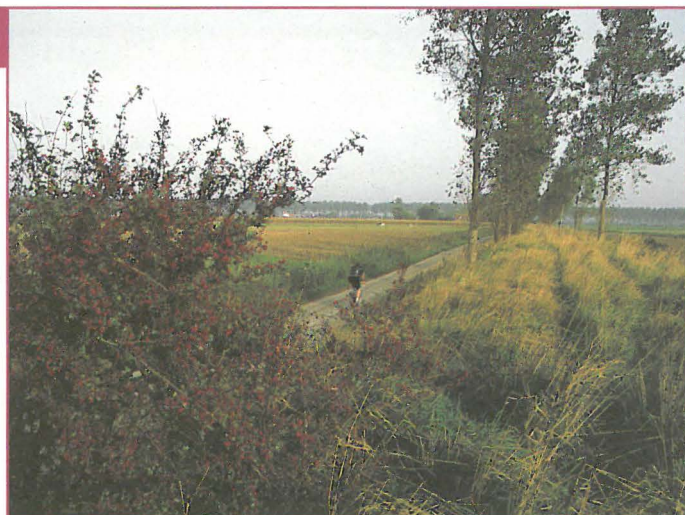
NATUUR EN CULTUUR

De huidige Zwinstreek strekt zich uit over het grondgebied van Brugge, Damme, Knokke-Heist en Sluis-Aardenburg. De pittoreske dorpjes als Oostkerke, Hoeke, Lapscheure en St-Anna Ter Muiden spreken ongetwijfeld tot de verbeelding.

De streek vormt zo een groene oase van rust in het noorden van West-Vlaanderen en grensoverschrijdend met West Zeeuwsch-Vlaanderen. Het typische polderlandschap, met zijn dijken, kanalen, dubbele bomenrijen, platte kerktorens en verschillende oude forten, is een van de belangrijkste open ruimtegebieden in West-Vlaanderen.

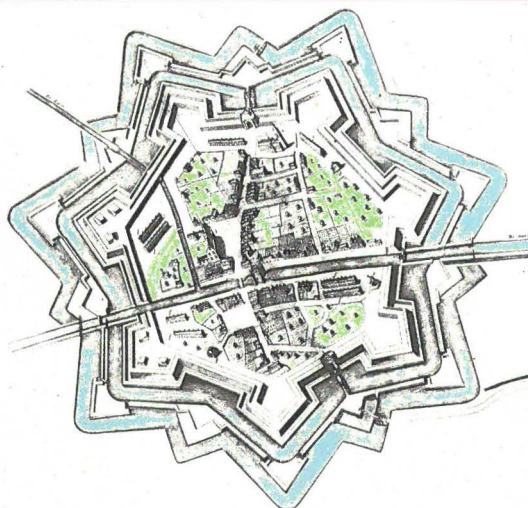
De vorming van de Zvingeul en de dichtslibbing ervan zijn van cruciaal belang geweest voor het ontstaan van het landschap. Veel elementen in dit landschap verwijzen naar de eeuwenlange strijd van de mens tegen het water.

Het belang van water voor deze streek weerspiegelde zich ook in veel oorlogsgeweld. De Zwinstreek vormde ondermeer het toneel voor de Tachtigjarige oorlog (1568-1648). Dijken werden doorgestoken en polders onder water gezet, er werden forten gebouwd en steden versterkt. De stadswallen van Damme, de overblijfselen van het Fort van Beieren, de stadswallen van Sluis, en de vestingen van Retranchement zijn de bekendste sites uit die woelige tijd.

↑ ZEEDIJK

↓ PLATTEGROND DAMME, KOECK, 17E EEUW

↓ OOSTKERKE

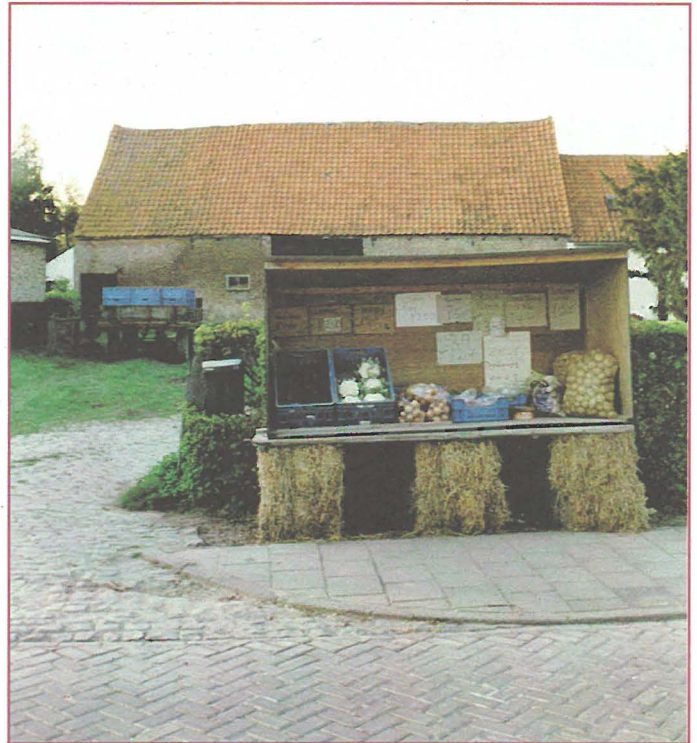

↓ FORT VAN BEIEREN

Vandaag de dag heeft de landbouw een belangrijke plaats in het landschap. De helft van de oppervlakte wordt door land- en tuinbouw beheerd. In de Zwinstreek is er een grote verscheidenheid van teelten en grondgebruik. Ongeveer de helft van de oppervlakte wordt gebruikt als akker, de andere helft als weide. Akkerbouw en veeteelt zijn dan ook de belangrijkste bedrijfstakken. In het gebied zijn ook verscheidene landbouwers begonnen aan een 'verbredingsbeweging'. Het aanbieden van hoeveproducten, het verzorgen van kleinschalige logies op de actieve boerderij of het organiseren van geleide bezoeken worden ook een groeiende bron van inkomsten voor de landbouwers. Op die manier kan de sector vernieuwende economische niches invullen die ook het toerisme en recreatie in de streek ten goede komen.

Dit landschap heeft dus heel wat troeven en biedt een mooie natuur, tal van cultuurhistorische elementen voor de geïnteresseerde recreant, en een aangename sfeer.

↓ GROENE DIJK

↑ VERKOOP HOEVEPRODUCTEN

EEN TOERISTISCH-RECREATIEVE GEBIEDSVISIE

Het Provinciebestuur wil al deze troeven behouden, waar nodig verbeteren, maar vooral ook structureren. Daarom gaf het de opdracht tot de opmaak van een *toeristisch-recreatieve gebiedsvisie*.

In de studie werd een poging ondernomen om de verschillende visies inzake recreatie en toerisme vanuit landbouw, natuur, cultuurhistorie en van de waterbeheerders (de polderbesturen) aan elkaar te toetsen.

beleidskaders werden enkele krachtlijnen geformuleerd. Het gaat om krachtlijnen die zowel aangeven op welke vlakken er gewerkt kan worden aan een betere omgeving om te recreëren, maar die ook aangeven op welke vlakken het toeristisch-recreatieve aanbod zelf verbeterd kan worden. Bovendien komt ook de communicatie en de promotie van de streek aan bod. Op deze krachtlijnen wordt verder in deze brochure concreter ingegaan.

Gebiedsgericht werken veronderstelt dat er op verschillende plaatsen andere zaken aangepakt moeten worden. Niet overal zijn dezelfde uitdagingen aanwezig, niet overal kunnen dezelfde middelen worden ingezet. Op basis van ruimtelijke bepalingen, wetenschappelijk onderzoek, cultuurhistorische gegevens en natuurontwikkelingsplannen werden enkele **aandachtsgebieden** aangeduid. Daarbinnen wordt prioritaair aan het landschap gewerkt en wordt het recreatief aanbod op de aanwezige waarden afgestemd.

De visie voor de Zwinstreek kadert binnen het project SAIL (Schéma d'Aménagement Intégré du Littoral), een project rond geïntegreerd beheer van de kustgebieden (2000 – 2001). Dit koepelproject werd gefinancierd door de diverse partners, waaronder de Provincie West-Vlaanderen en de Europese Unie (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling). Het project was een hefboom voor het ontwikkelen van visies en deelprojecten die de druk op de kustgebieden kunnen verlagen.

Naast deze studie – die als deelproject werd uitgewerkt – werd ook gewerkt aan een 'Onthaalplan voor de Westkustduinen', 'Een doorlichting van de provincieweg N369 (Ieper - Oostende)' en een studie rond de inpasbaarheid van de Haven van Zeebrugge. De realisatie van een wandelbrug in Damme en een campagne rond afvalbeheersing in alle kustgemeenten waren enkele van de concrete deelprojecten die binnen dit kaderproject plaatsvonden.

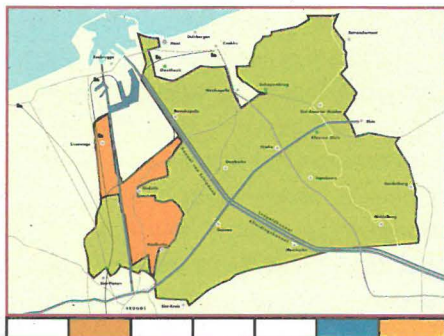
Met de studie wordt ook een visie ontwikkeld op de polders van de Zwinstreek. Het gebied is onlosmakelijk verbonden met de zee en de kust. Ook op het vlak van recreatie en toerisme biedt het poldergebied voor de kust uitgelezen kansen voor 'actieve ontspanning' en aangename rust. Op die manier zijn er ook perspectieven voor het ontlasten van de kust door het bieden van een gevarieerd aanbod in het 'hinterland'.

Over de Zwinstreek en aangrenzende gebieden werden al verschillende studies uitgevoerd en verschillende plannen uitgeschreven. (Studie 'Natuur' voor de Zwinstreek, het Kreekenbeleidsplan voor de Grensoverschrijdende Zwinstreek, een studie voor de recreatieve inrichting van de Zwinbosjes...). Met deze studie wenste het Provinciebestuur West-Vlaanderen voort te bouwen op de bestaande studies om op die manier een kader te scheppen en verder concrete invulling te geven aan een gebiedsgericht en geïntegreerd beleid voor de streek.

Het was de bedoeling om zo te komen tot een geïntegreerde toeristisch-recreatieve visie voor de streek met het landschap als uitgangspunt. Het ontwikkelen van een concrete visie, het ontwerpen van een streefbeeld voor de verschillende aandachtsgebieden, het aanreiken van een concreet actieplan, het starten of bewerkstelligen van een grensoverschrijdende samenwerking en een goede communicatie vormen enkele van de belangrijkste doelstellingen van deze studie. Uit inventarisatie, literatuurstudie en uit het afspeuren van de verschillende

DE AANDACHTSGEBIEDEN

1. GEBIED LISSEWEGE - DUDZELE - DAMME

Dit gebied heeft duidelijk mogelijkheden als verbindingsgebied tussen de Oudlandpolders en de Zwinstreek en moet verder zo uitgebouwd worden. De nadruk ligt er op het behoud van de open ruimte. Bovendien hebben Lissewege en Dudzele door hun ligging bij de haven van Zeebrugge problemen met de 'leefbaarheid' van de kernen. Ook de visuele aantrekkelijkheid van het gebied wordt beïnvloed door de aanwezigheid van belangrijke industriële en ambachtelijke zones langs het Boudewijnkanaal en de achterhaven van Zeebrugge. Op toeristisch-recreatief vlak vormen Lissewege en Dudzele belangrijke knooppunten in het recreatieve netwerk. Ook daar vormen de wegen en de haveninfrastructuur een grote hindernis voor recreanten.

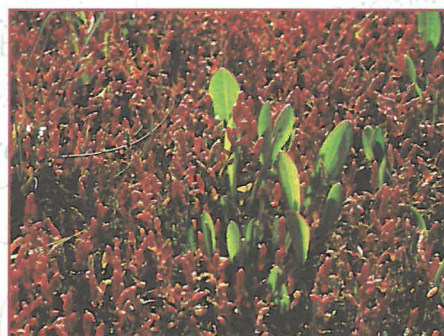
2. DE AS VAN HET LEOPOLD- EN SCHIPDONKKANAAL

Deze twee kanalen zijn belangrijke structurerende elementen in het landschap. De as vormt eveneens een verbindingsgebied dat de kust met de Damse vaart verbindt en is zo op toeristisch-recreatief en op ecologisch vlak ook van groot belang. Hier liggen zowel kansen voor natuur als voor het uitbouwen van een recreatief netwerk.

3. DE VOORMALIGE ZWINMONDING EN DE REIGAERSVLIET

Dit gebied is vooral op cultuurhistorisch vlak belangrijk. In de buurt van de voormalige monding zijn nog heel wat dijkrestanten, militaire relictten en voormalige geulen zichtbaar. In dit gebied is de historie nog uit het landschap te 'lezen'. Dit zorgt voor een grote herkenbaarheid. Bovendien is de aaneenschakeling van belangrijke landschapselementen (dijken, forten, kreken, kleiputten...) ecologisch heel interessant. Dit gebied is ook voor de boomkikker, met uitsterven bedreigd, uiterst belangrijk.

4. DE AS VAN DE DAMSE VAART (OF DE VOORMALIGE ZWINGEL)

In dit gebied zijn er eveneens nog heel wat dijkrestanten, militaire relictten en oude bewoningssporen. Deze as is ook uitermate belangrijk in toeristisch-recreatief opzicht. Deze as vormt een van de drukste wandel- en fietsassen van de Zwinstreek en de provincie. Het is een aangename en autoluwe verbinding tussen Brugge en Sluis.

5. HET LAPSCHOURSE GAT EN OMGEVING

Dit landschap werd 'hervormd' tijdens de Tachtigjarige oorlog. Met het doorsteken van enkele dijken zetten de Nederlandse troepen dit gebied onder water als verdediging tegen het Spaanse leger. Sporen van vroegere inpoldering en van eerdere dijken werden hierdoor deels uitgewist. Later werden nieuwe dijken opgeworpen. De Zeedijk te Lapscheure is hier een van de dijken die het best bewaard bleef. Het Lapscheurse Gat vormt nu de grens tussen Nederland en Vlaanderen en is nog duidelijk zichtbaar. De omgeving wordt gesierd door kreekrestanten en moerasgebieden.

- ← Verhogen milieubasiskwaliteit
- ← Landschap en beeldkwaliteit
- ← Valoriseren cultuurhistorisch patrimonium
- ← Creëren natuurverbingsgebieden
- ← Integraal waterbeheer
- ← Mobiliteit en verkeersveiligheid
- ← Toeristisch-recreatief aanbod

KRIJTLIJNEN VOOR DE TOEKOMST

Op basis van de verzamelde gegevens en de relatie tussen recreatie en landbouw, landschap en natuur werd de visie uitgeschreven. De krachtlijnen ervan vormen de aanzet voor de bepaling van zeven prioriteiten in het actieplan. Een greep uit de ideeën en voorstellen van de verschillende actoren zijn hier weergegeven. Bij iedere prioriteit horen een aantal concrete acties die vooral het landschap ten goede komen.

VERHOGEN VAN DE MILIEUBASISKWALITEIT

Ook de Zwinstreek heeft te kampen met problemen rond afvalwater, vermessing... Veel dorpskernen lozen hun afvalwater nog rechtstreeks in de waterlopen, wat de waterkwaliteit uiteraard niet ten goede komt.

actie: uitbouw van Kleine Waterzuiveringsinstallaties (KWZI)

Door het uitbouwen van Kleine Waterzuiveringsinstallaties in het landelijke gebied wordt de milieubasiskwaliteit verhoogd en wordt het afvalwater van de dorpskernen gezuiverd. Drie projecten dienen zich aan in Oostkerke, Hoeke en Lapscheure op initiatief van het stadsbestuur van Damme.

↓ KWZI

↓ HERAANLEG OEVERS WATERLOOP

HET LANDSCHAP ALS RUIMTELIJK-ESTHETISCH GEGEVEN

Recente ontwikkelingen (schaalvergroting in de landbouw, aanleg van ambachtelijke en industriële zones...) in het landschap van de streek zorgden voor een versnippering van het landschap en de aantasting van het gebiedseigen karakter. Ook het openhouden van de mooiste kanten van een dorp, het ruimtelijk en landschappelijk inpassen van woongebieden is van belang. Een aantal acties richten zich op deze problematiek.

↓ STORENDE ELEMENTEN

actie: verwijderen van storende elementen in weiden

In veel weiden verstoren oude badkuipen, verroeste vangrails en oude kapotte omheiningen het landschap. Met enkele eenvoudige ingrepen kan dit opgelost worden. Het gebruik van duurzame en in het landschap inpasbare materialen en voorwerpen is hier aangewezen.

actie: opmaken van landschapsbedrijfsplannen.

In de context van het SAIL-project werden reeds enkele bedrijfsplannen opgemaakt in de Zwinstreek. Deze plannen hebben tot doel de inpasbaarheid van landbouwbedrijven in de omgeving te verbeteren. In eerste instantie werden hoeves die langs recreatieve routes liggen, aangepakt. Bij de opmaak wordt niet alleen naar het bedrijf zelf gekeken, maar wordt ook de ruimere

omgeving in het proces betrokken. Vooral de aanleg en het herstel van kleine landschapselementen (poelen, knotbomen, hagen...) zijn belangrijke maatregelen. Deze actie wordt voortgezet in samenwerking met de gemeentebesturen.

LANDSCHAPSBEDRIJFSPLAN

actie: opmaken van landschapsplannen

Een ruimere actie is het opmaken van landschapsplannen. Deze plannen bekijken een volledig gebied met het oog op herstel van de typische elementen met een verhoging van de landschapswaarde van het gebied tot gevolg.

actie: aanleggen van groene bufferzones rond industriële en ambachtelijke zones

Deze actie spreekt voor zich. Rond industriële en ambachtelijke zones is het aangewezen om groene bufferzones aan te leggen. Damme paste dit reeds toe aan het huidige bedrijventerrein Meuleweg.

INKLEDING AMBACHTELIJKE ZONE

VALORISEREN VAN HET CULTUURHISTORISCH PATRIMONIUM

Dankzij de rijke geschiedenis van de Zwinstreek zijn nog veel cultuurhistorische relictten aanwezig. Deze relictten zijn inherent verbonden met het landschap en verdienen dan ook de nodige aandacht. Het gaat hier o.a. om de restanten van forten en verdedigingswerken. Deze valorisering houdt o.m. het inventariseren in van oude, al dan niet verkrete hoevegebouwen in het licht van herstel en een eventuele herbestemming. Ook de verschillende oude molens, kleine kasteeltjes en kerkgebouwen verdienen blijvende aandacht.

SCHOTTENHOF

actie: herstel Blauwe Sluis

De Blauwe Sluis (1754) diende als afwateringssluiss voor de polders. Na 1830 werd de sluis echter afgesloten. De afwateringsfunctie werd overgenomen door het Leopoldkanaal. De sluis ligt vlakbij het Lapscheurse Gat en op een van de belangrijkste recreatieve routes van de streek. Samen met het herstel is een recreatieve ontsluiting gepland.

BLAUWE SLUIS

actie: herstel stadswallen Damme

De oude stadswallen van Damme werden al grotendeels hersteld in functie van natuurontwikkeling en recreatief medegebruik. Het volledige herstel van de stadswallen kan alleen maar voordelen opleveren. Natuurpunt bereidt samen met de partners een verder herstel van de stadswallen voor.

STADSWALLEN DAMME

In het project 'Eco-toeristische infrastructuur' (SAIL), gefinancierd door de Provincie West-Vlaanderen, de Europese Unie en de stad Damme, werd ten gunste van het recreatief medegebruik een brug gebouwd over het Zuidervaartje ter hoogte van de oude Stadswallen. Deze brug verbindt de markt van Damme met de stadswallen en het polderlandschap. Dankzij het project 'Stadswallen – Stenen beer' (Euregio Scheldemond, Interreg II) werd reeds een deel van de oude aarden stadswallen hersteld en werd een wandelpad aangelegd.

CREËREN VAN NATUURVERBINDINGSGBIEDEN

De verbinding van verschillende stapstenen (poelen, grachten, waterlopen, kreekrestanten, dijken...) is een belangrijke stap in de creatie van migratiecorridors en natuurverbindingsgebieden. Deze taak werd aan het Provinciebestuur toegewezen in het kader van de ruimtelijke planning. Inrichtingsmaatregelen zijn noodzakelijk om de biotopen en de migratiekansen van bv. de boomkikker, een met uitsterven bedreigd amfibie, te verbeteren. De boomkikker komt nu alleen voor in de buurt van de grens met Nederland. Ook in Knokke houdt een populatie stand. Het is o.a. de bedoeling om de boomkikker in natuurverbindingsgebieden via verschillende stapstenen (poelen) en bindingselementen (waterlopen en dijken) tot in Damme te krijgen.

BOOMKIKKER

POEL

actie: opstellen van een dijkplan

Een dijkplan, opgesteld door de Provincie en de polderbesturen, is wenselijk en biedt mogelijkheden voor een concrete actie naar het herstel, het beplanten en het ecologisch beheren van de dijken.

Het herstel komt eveneens het landschap en de recreanten ten goede.

ROMBOUTSWERVEDIJK

ROMBOUTSWERVEDIJK

KLEIPUTTEN HOEKE

AANDACHT VOOR INTEGRAAL WATERBEHEER

Water is van oudsher van groot belang voor de streek. De hele Zwinstreek is doorlopen van waterlopen, kanalen en beken. Een integrale aanpak naar inrichting, onderhoud en behoud is dus van groot belang. Ruimte voor water (aanleg van buffers, verbreden van bestaande waterlopen, herwaardering van grachtenstelsels in weilanden...) en een gedifferentieerd waterbeheer in functie van landbouw en natuur zijn enkele mogelijke acties.

NIEUWE POEL

actie: aanleg van een kreek in de nieuwe verkaveling 'De Grendel'

Nabij de hoeve 'De Grendel' plant Stad Brugge in samenwerking met de West Vlaamse Intercommunale een nieuwe verkaveling. Daarbij willen zij ook een nieuwe waterpartij creëren.

Dit betekent in de eerste plaats een nieuwe waterbuffer. Bovendien zal deze waterpartij de normaal voorziene grachten en riolen niet overmatig belasten met hemelwater. Daarnaast is dit eveneens een aangename, groene en waterrijke omgeving in een nieuwe verkaveling.

GRAAFWERKEN

AANDACHT VOOR MOBILITEIT EN VERKEERSVEILIGHEID

Binnen toerisme en recreatie vormen mobiliteit en veiligheid een belangrijk onderdeel. Speciale aandacht gaat naar het afremmen van het autoverkeer op fiets- en landbouwwegen in het buitengebied en naar het creëren van netwerken: fiets- en wandelnetwerken, de realisatie van veilige recreatieve verbindingen en het creëren van kleine transferia*. Voor toeristen zijn de stations belangrijke toegangspoorten tot het gebied. Daar kunnen ze van op de trein gemakkelijk overstappen op de bus of kunnen ze fietsen huren. Ze vormen de hoofdknooppunten voor de recreatieve mobiliteit. In de woonkernen kan de overstap van auto naar fiets vergemakkelijkt worden.

**TRANSFERIA: DIT ZIJN PLAATSEN WAAR DE RECREANT DE WAGEN KAN PARKEREN OM VANDAAR HET GEBIED TE VERKENNEN, HETZIJ TE VOET, HETZIJ PER FIETS, HETZIJ MET EEN ANDER ALTERNATIEF VERVOERMIDDEL. DEZE TRANSFERIA WORDEN IDEEAAL INGEPAST NAAST EEN STATION, BUSHALTE, FIETSVERHUURPLAATS EN VORMEN HET HART VAN EEN TOERISTISCH-RECREATIEF KNOOPPUNT.*

↓ PARKEERZONE

actie: aanleg van een "groene" parkeerplaats

In de zomer komen heel wat toeristen en recreanten naar Damme. Dit zorgt vaak voor verkeersproblemen. De markt en omliggende straten staan vol auto's en voor de fietsers zijn er onvoldoende stallingen. Stad Damme voorziet nu de bouw van een parkeerplaats met een doorlaatbare grondbedekking aan de rand van het centrum. Dit zou een aantal parkeerplaatsen uit het centrum moeten weren en zo het marktplein vrijmaken voor de recreant.

↑ STATION LISSEWEGE

↑ DAMME, AANDACHT VOOR FIETSTALLINGEN

↓ AANDACHT VOOR VERKEERSVEILIGHEID

VALORISEREN, OPWAARDEREN EN UITBREIDEN VAN HET TOERISTISCH-RECREATIEVE AANBOD

Het toeristisch-recreatieve aanbod van de Zwinstreek is reeds uitgebreid. Deze studie gaat echter uit van het principe van toeristisch-recreatief medegebruik. Dat betekent dat de hoofdfuncties in het landelijke gebied ingevuld worden door natuur en landbouw (en wonen in de kernen) en dat toerisme en recreatie belangrijke, zachte nevenfuncties zijn. Deze valorisering en opwaardering streeft ernaar de twee functies te verweven. Het landschap blijft echter het uitgangspunt. De uitbouw van een zachte recreatie is hieraan complementair. Mogelijke acties:

actie: de uitbouw van de Blankenbergse dijk als recreatieve route

Dit is vooral noodzakelijk om een veilige fietsverbinding te creëren tussen de Brugse binnenstad en de Oudlandpolders (Uitkerke-Zuierkerke-Zwankendamme).

↓ BLANKENBERGSE DIJK

actie: realisatie van een veilige fietsverbinding tussen de Zwinstreek en de Oudlandpolders

Lissewege kan uitgebouwd worden als een belangrijke toeristische draaischijf tussen de Oudlandpolders en de Zwinstreek. Deze verbinding moet vooral voorzien in een veilige oversteek van de drukke expressweg en creëert zo heel wat mogelijkheden. Dit door het verbinden van twee belangrijke poldergebieden die nu gescheiden zijn door de achterhaven en het Boudewijnkanaal. Daaraan gekoppeld is eveneens de uitbouw van een recreatieve verbinding tussen Lissewege en Dudzele. De Provinciale dienst Natuur- en Milieu-educatie begeleidt deze acties.

LISSEWEGE

HOEVETOERISME

actie: ondersteuning van verbreding en diversificatie in de landbouw

Door middel van begeleiding van

landbouwers en promotionele ondersteuning van kwaliteitsvolle, nieuwe en bestaande 'verbredingsactiviteiten' binnen de landbouwsector krijgen deze initiatieven maximale kansen.

Dit komt zowel de land- en tuinbouwers ten goede als de toeristisch-recreatieve sector die er een nieuwe troef bij krijgt.

actie: informatie, educatie en promotie

Goede informatie voor de recreant is noodzakelijk om een en ander in de Zwinstreek op een passende manier te duiden. Het ontwikkelen van (thematische) recreatieve kaarten of gidsjes zijn hier voorbeelden van. Naast

informatie is educatie ook een belangrijk gegeven. Via educatieve pakketten (bv. gezinsrugzakje) of via geleide wandelingen kan de belevingswaarde en de waardering van de recreant voor de omgeving van de Zwinstreek worden vergroot.

GEZINSRUGZAKJE

WAT BIEDT DE TOEKOMST?

De Provincie West-Vlaanderen was in dit project rond het geïntegreerd beheer van de kustgebieden coördinator en organisator van de overlegmomenten met de verschillende partners. Belangrijk is dat de studie geen eindpunt is. Het is de start geweest voor een visie en een actieplan dat over meerdere jaren gerealiseerd wordt.

De Provincie wil nu in overleg en in samenwerking met alle mogelijke actoren (openbare besturen, landbouwverenigingen, natuurverenigingen, economische vertegenwoordigers, inwoners...) in de loop van de komende jaren verschillende van deze acties uitvoeren. De werkgroep die voor de begeleiding van de studie werd samengesteld, blijft verder bestaan en wordt eventueel aangevuld met specifieke deskundigen. Deze werkgroep blijft toezien op de uitvoering ervan.

Elk bestuur, alle actoren, elke burger kan mee werken aan het realiseren van acties. Dit kan door de eigen inzet van middelen of door het samenbrengen van middelen voor gezamenlijke projecten. In het vooruitzicht zit alvast het derde Europese Interreg-programma. Interreg biedt mogelijkheden om ook een aantal projecten grensoverschrijdend uit te voeren. Door het werken aan een gezamenlijk project of een gemeenschappelijk doel dicht men de kloof tussen de mensen en de besturen aan weerszijden van de grens.

VU: Regine Vantieghem,
Dienst Externe Relaties,
Europese programma's en Gebiedsgerichte werking
Koning Leopold III-laan 41
8200 Sint-Andries (Brugge)

Deze studie werd opgemaakt door de West-Vlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd (WVT), in opdracht van het Provinciebestuur West-Vlaanderen, en kwam tot stand met medewerking van:

Ministerie van Tewerkstelling en Toerisme, Aminoal - Afdeling Natuur, AROHM, Monumenten en Landschappen, Provinciale Visserijcommissie, Gemeentebestuur Knokke-Heist, Stadsbestuur Damme, Stadsbestuur Brugge, Natuurreservaten vzw, Nieuwe Polder van Blankenberghe, Bestuur van de Zwinpolder, Bestuur van de Damse Polder

Vormgeving: www.gwapo.be

Foto's: Patrick Keirsebilck, Tom Vermeersch, Bern Paret, Dirk Vancraeynest, Fotografie Henderyckx, Westtoer

Redactie: Bern Paret, Tom Vermeersch

Taaladvies: Ria Verweider

2001

Overnemen is aanbevolen, mits bronvermelding.

Deze brochure is een onderdeel van het transnationale SAIL-project en werd gerealiseerd met de financiële steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en de Provincie West-Vlaanderen.

